

Inspektionen för vård och omsorg
Box 45184
104 30 Stockholm

Inspektionen för vård och omsorgs svar på SHK:s rekommendationer RO 2013:02 R1 – R5 (IVO dnr 10.1-32106/2013)

Statens haverikommission (SHK) publicerade den 14 november 2013 slutrapporten RO 2013:02 om ett dödsfall på hjärtklinikens intensivavdelning N25 vid Karolinska Universitetssjukhuset i Solna, Stockholms län den 17 oktober 2010.

I rapporten lämnades följande fem rekommendationer till Inspektionen för vård och omsorg (IVO).

Inspektionen för vård och omsorg rekommenderas att inom ramen för sin tillsynsverksamhet av svensk sjukvård:

- granska vårdgivares ledningssystem för kvalitet och patientsäkerhet samt hur detta implementerats på olika organisatoriska nivåer för att säkerställa att vårdgivaren systematiskt och fortlöpande utvecklar och säkrar verksamhetens kvalitet genom att bl.a. planera, leda och kontrollera verksamheten så att säkerheten för patienter kan upprätthållas (RO 2013:02 R1).
- granska hur vårdgivare säkerställer att användningen av systemet med satellitpatienter inte riskerar patientsäkerheten (RO 2013:02 R2).
- granska hur vårdgivare säkerställer att informationsöverföring av uppgifter om patienter sker på ett säkert sätt (RO 2013:02 R3).
- granska hur vårdgivare säkerställer att medicintekniska produkter används som tillverkaren har avsett, av personal med rätt kompetens som har tillgång till tillräcklig och lämplig användarvänlig information om produkten så att patientsäkerheten kan upprätthållas (RO 2013:02 R4).
- granska intensivvårdsavdelningars lokaler för att säkerställa att dessa ur patientsäkerhetssynpunkt är lämpliga för sitt ändamål, bl.a. vad gäller placeringen av medicinteknisk utrustning samt möjligheter till informationsöverföring och larmövervakning utan ovidkommande störningar (RO 2013:02 R5).

I slutrapporten angavs att SHK emotsåg besked senast den 3 mars 2014 om vilka åtgärder som har vidtagits med anledning av de i rapporten intagna rekommendationerna.

IVO inkom den 10 mars 2014 med ett yttrande.

SHK gör följande bedömning av det inkomna yttrandet.

Inledningsvis kan konstateras att IVO:s svar är mycket kortfattat och allmänt hållet. IVO har inte kommenterat rapportens innehåll när det gäller fakta, analys eller utlåtande, varför SHK utgår från att IVO inte har någon avvikande uppfattning rörande de brister och riskförhållanden som identifierats och som ligger till grund för de lämnade rekommendationerna.

I sitt svar anger IVO att ”[s]om haverikommissionens rekommendationer för närvarande är formulerade ges inget utrymme för att värdera dessa rekommendationer relativt andra risker”.

Det är givetvis en grannliga uppgift att utifrån tillgängliga resurser prioritera hur tillsyn ska genomföras och en sådan prioritering ställer stora krav på noggranna överväganden i olika avseenden från tillsynsmyndighetens sida. En sådan helhetsbild över tillsynsverksamheten som är nödvändig för att göra prioriteringar har naturligtvis inte SHK. Det är därför självklart att de riskområden som SHK identifierat värderas gentemot andra riskområden som IVO har kännedom om. Något sådant ställningstagande har, såvitt framgår av IVO:s yttrande, emellertid inte skett ännu. Enligt SHK:s mening är det dock ur säkerhetssynpunkt inte tillfredställande om sjukvård bedrivs under liknande förutsättningar och förhållanden som var fallet här.

SHK konstaterar vidare att tre av rekommendationerna överhuvudtaget inte berörs i yttrandet. Av svaret på de två rekommendationer som kommenteras, R1 och R2, går det inte att dra några närmare slutsatser om hur dessa avses att omhändertas.

När det gäller granskningen av vårdgivares ledningssystem (R1) anges endast att IVO följer upp beslutet från 2011 om krav på ledningssystem på Karolinska universitetssjukhuset. Hur den uppföljningen görs framgår inte. Inte heller anges något för läget eller åtgärder på ett nationellt plan inom svensk sjukvård.

Av svaret på rekommendationen som rör granskning av hur vårdgivare säkerställer att användningen av systemet med satellitpatienter inte riskerar patientsäkerheten (R2), anger IVO att riskerna med satellitpatienter är särskilt stora under sommaren och gjorde en uppföljning av detta vad gäller situationen sommaren 2013. Här delar alltså IVO, såsom det får förstås, SHK:s uppfattning att systemet med satellitpatienter kan innebära risker. Resultatet av den genomförda uppföljningen och vilka åtgärder som eventuellt har eller kommer att vidtas berörs dock inte närmare.

Sammanfattningsvis finns det inte något tydligt ställningstagande från IVO angående varje enskild rekommendation som lämnats och de riskförhållanden som rekommendationerna syftar till att undanröja. Mot den bakgrunden bedömer SHK att ingen av rekommendationerna kan anses vara omhändertagen.

På SHK:s vägnar

Mikael Karanikas
Utredningsordförande